

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομηται ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἄπασιν τοῖς κ. κ.
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ. γ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ'
ἐκάστην ἀπὸ 10-12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ
τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου
γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς
ὀκτώ ἡμερῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα
εὐθύνεται ἡ συντάξις αὐτῶν
Κ. ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῶν χειρό-
γραφα δημοσιεύμενα ἢ μὴ
δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπό-
γραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν
διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης
δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγ-
γελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυ-
ρίας γίνεται δεκτὴ.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυν-
σιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι
γραμματόσημον 50 λεπτῶν
πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εἰς κίνδυνος. — Ἴφεν. Γ'. (μεταφρ. Δος Εἰρήνης Νικολαΐδου). —
Ἀπὸ τὸ ταξίδι μου : τὸ Μόναχον — Τὸ Ἰωθιλαῖον τῆς μίς Τέρρου
(ὑπὸ κ. Μαίρης Δίξον). — Ἡ Κωνσταντινούπολις τοῦ de Amicis
(μεταφρ. Δος Ἀμαλίας Σ. Βάλλη). — Ἀγῶνες. — Συνταγή. — Εἰδο-
ποιήσεις. — Ἐπιφυλλίς : τὸ Φλόρι (μεταφρ. Δος Εἰρ. Νικολαΐδου)

ΕΙΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Α'.

Ἐνα βιβλίον ὀλιγοσέλιδον καὶ σύντομον, τὸ ὁποῖον δύο
ἐβδομάδας τώρα εὐρίσκειται ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι μου καὶ τὸ
ὁποῖον ἐφυλλομέτησα μετὰ πολλὴν εὐχαρίστησιν, μοῦ ἐνεπνεύσε
τὰς γραμμὰς αὐτάς.

Δὲν εἶναι τὸ βιβλίον αὐτὸ οὔτε μυθιστόρημα, οὔτε ἱστορι-
κὸν σύγγραμμα, οὔτε συλλογὴ ποιήσεων, ἀπὸ τὰς πολλὰς αἰ-
δοῦσαι κυκλοφοροῦν εἰς τὰ γραφεῖα τῶν Ἐφημερίδων ὑπὸ ποι-
κιλίαν τίτλων ὀνειρωδῶν. Τὸ βιβλίον ἐνεπνεύθη ἀπὸ τὴν
κρίσσαν ὠραίων φαγητῶν, ἐγράφη ἴσως μέσῃ εἰς περιβάλλον
ἀπὸ φουρνέλα, τεντζερέδι καὶ μαγειρικὰ σκεῦη καὶ προορί-
ζεται νὰ ἐξυπηρετήσῃ, ὄχι τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὰς μούσας,
ἀλλ' ἀπλούστατα καθε κλην οἰκοκοιραν, τὴν ὁποῖαν ἐνδια-
φέρει ἡ καλὴ διαίτα καὶ ἡ ὑγιεινὴ τροφή τῆς οἰκογενείας τῆς.

Ὁ συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου δὲν εἶναι ἀπὸ τοὺς συνήθεις
συγγραφεῖς, ὑποθέτω μάλιστα ὅτι διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν
ζωὴν του θὰ ἐτόλμησε νὰ γράψῃ ἔργον, καὶ νὰ ἀπευθυνθῇ διὰ
τοῦ τύπου πρὸς κοινόν, ἔστω καὶ ἀποκλειστικῶς γυναικεῖον
καὶ συνεπῶς ἐπεικέρτερον τοῦ ἀνδρικοῦ.

Ἄλλ' ἀδιάφορον! Καὶ ὁ συγγραφεὺς καὶ τὸ ἔργον του δὲν

θὰ μετ' ἀπασχόλου τὸσον, ἐὰν τὸ βιβλίον δὲν ἐσχετίζετο μετ'
ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἀπασχολεῖ τελευταίως τοὺς δύο κόσμους
καὶ ἀπὸ τὸ ὁποῖον φαίνεται νὰ ἐξαρτᾶται ἡ εὐτυχία τῆς γυ-
ναικός, ἡ εὐτυχία τῆς οἰκογενείας, ἡ εὐτυχία αὐτῆς τῆς φυ-
λλῆς. Τὸ βιβλίον εἶναι τῆς μαγειρικῆς καὶ τὸ μαγειρικὸν ζή-
τημα εἶναι τὸ φλέγον ζήτημα τῆς ἡμέρας.

Ἐδημιουργήθη εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἐντελῶς πρωτότυπον
καὶ ἐπαναστατικὸν καὶ σιγά, σιγά, μεθ' ὅλον τὸ ἀσύννηθες
καὶ κενοφανές του διὰ τὰς εὐρωπαϊκὰς ἀρχὰς καὶ παρὰδύσεις,
συζητεῖται μετὰ πολὺ ἐνδιαφέρον ἀπὸ τὰ ἰσχυρότερα πνεύματα
τῆς Εὐρώπης, ἀνδρικὰ καὶ γυναικεῖα.

Πρόκειται περὶ τοῦ ἀν' ἡ διαίτα καὶ ἡ τροφή καὶ ὅλαι αἰ
ἀναγκάμενοι εἰς αὐτὰ φροντίδας καὶ δαπάναι, πρέπει νὰ ἀπο-
τελοῦν καὶ εἰς τὸ μέλλον ἀποκλειστικὴν ἐνασχόλησιν τῆς οἰ-
κοδοσοῖνης, ἢ νὰ συγκεντρωθοῦν εἰς δημόσια κέντρα ἐκτὸς
τοῦ οἴκου, τὰ ὁποῖα νὰ ἐφοδιάζουσι τὰς οἰκογενείας μετὰ τὴν
ἀναγκαίαν καθ' ἐκάστην τροφήν; Ἐν μίᾳ λέξει τὸ μαγει-
ρεῖον πρέπει νὰ εἶναι, ὡς κατὰ τὸ παρελθόν, τὸ κέντρον τοῦ
γυναικεῖου βραδείου, ἢ ἰερὰ ἐστία, τῆς ὁποίας τὸ πῦρ, ἰέρεια
ἐστὶς ἡ γυνή, δικτηρεῖ ἀσθεστον τόσους τώρα αἰῶνας, ἢ νὰ
καταργηθῇ, καὶ νὰ διαγραφῇ ἀπὸ τὰ ἀρχιτεκτονικὰ σχέδια,
ἀπαλλάσσον τὴν γυναῖκα ἀπὸ τὰς ἀνιαρὰς πεζότητας, εἰς ἃς
τελευταίως μάλιστα ἐνεκα τοῦ φλέγοντος ὑπηρετικικοῦ ζητή-
ματος τὴν ἐνέβαλεν ἡ ὑπαρξίς του;

Αἰ γυνῶμαι καὶ πέραν τοῦ ὤκεανου καὶ ἐδῶ εἶναι διχα-
σμένοι καὶ ἀεγυρόμενοι ὑπὲρ καὶ κατὰ συζητήσεις εἶναι
πολὺ ἐνδιαφερόμενοι. Τὸ ζήτημα ἄλλως δὲν εἶναι τόσον ἀ-
πλοῦν, ὅσον φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως, οὔτε περιστρέφεται
ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς γυναικεῖους μόνον κύκλους. Διότι,

ἀφου πρόκειται περί τροφῆς, πρόκειται περί υπάρξεως αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, πρόκειται περί μιᾶς τῶν σπουδαιωτάτων αὐτοῦ ἀναγκῶν καὶ ἀπολαύσεων, πρόκειται περί τοῦ σκοποῦ τῆς ζωῆς, θὰ ἔλεγε ὁ Ἐπίκουρος, περί αὐτῆς τῆς ὑπερτάτης εὐτυχίας, θὰ ἔλεγε ὁ Λούκιος.

Χωρὶς νὰ ἀκολουθῶ τὴν σχολὴν τοῦ Ἐπικούρου καὶ μεθ' ἄλλην τὴν προτίμησίν μου διὰ δίκαιαν πολὺ λιτὴν καὶ πολὺ ἀπλῆν, ὅμως νομίζω ὅτι τὸ μαγειρεῖον εἶναι τὸ κέντρον, εἰς τὸ ὅποιον ἐπεξεργάζεται καὶ σφυρηλατεῖται ἡ ὑγεία καὶ ἡ ἀκμὴ τῆς ἀνθρωπίνης φυλῆς καὶ ἡ εἰρήνη καὶ ἀρμονία τῆς οἰκογενείας. Νομίζω ὅτι τὸ μαγειρεῖον διὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους εἶναι ὅτι ἦσαν οἱ πολυπληθεῖς βωμοὶ τῆς Ἐρίας διὰ τὴν ἀρχαιότητα καὶ ὅτι πολὺ συχνὰ ἀπὸ δύο φουρνέλα καλῶς λειτουργοῦντα ἐξέρχεται πᾶν ὅσον ἡ θεὰ καὶ ἡ σφίρις καὶ ἡ ἀρμονία.

Διατὶ λοιπὸν ὁ κηρυχθεὶς κατὰ τοῦ μαγειρείου πόλεμος; Διατὶ ἡ ἐξέγερσις αὐτὴ κατὰ καθεστῶτος, τὸ ὅποιον ἐνέχει τὴν ποίησιν καὶ τὸ ὅποιον μέχρι πρὸ ὀλίγου ἀκόμη συνεκέντρωνεν ἐντὸς τῶν τεσσάρων τοίχων τοῦ μέγα μέρους τῶν γυναικείων ἀρετῶν; Διατὶ ἡ κρίσις αὐτῆ, ἡ ὁποία ἐκθρονίζει τὴν γυναικᾶ ἀπὸ τοῦ ἄδυτον τοῦ οἴκου καὶ τὴν ῥίπτει ἀμέμικτον πλέον εἰς τὴν ἐκτὸς αὐτοῦ βιοπάλην;

Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ κρίσις τοῦ μαγειρείου δὲν ἐπῆλθεν ἀπότομος, ἀλλ' ὅτι ἀπὸ πολλοῦ καὶ ἀρκετὰ ὑπόυλως ὑποσκάπτονται τὰ θεμέλιά του ἀπὸ τὴν νεωτέραν ζωὴν. Πρὸ ἡμίσεως ἀκόμη αἰῶνος τὸ μαγειρεῖον, εἰς τὸ ὅποιον ἡ γιγνήσκει μᾶς ἐβασιλευσαν, καὶ διὰ τοῦ ὁποίου ἐκυριαρχοῦσαν ἐντὸς τοῦ οἴκου, ἦτο ὄρακιον καὶ εὐρύχωρον καὶ φωτεινὸν τοῦ σπιτιοῦ διχαιρέσιμα καὶ ἡ ἐπίπλωσις καὶ ὁ στολισμὸς του ἐστοίχιζε πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὴν ἐπίπλωσιν τῆς αἰθούσης τῆς ὑποδοχῆς.

Συνήθως τὸ ἥμισυ τοῦ μεγάλου αὐτοῦ διαμερίσματος ἐχρησιμοποιοῦν ὡς τραπέζιαν καὶ τὰ ἀσημικά των δὲν ἐχωρίζοντο ἀπὸ τὰ χάλκινα σκεύη, παρὰ ἀπὸ ἕνα γυάλινο ντουλάπι, ὡς ἡ ζωὴ κυρίων καὶ ὑπηρετῶν ἐγένετο κατ' ἀνάγκην περισσότερο κοινή, καὶ συνεδέετο στενωτάτα. Τότε κυρία καὶ ὑπηρετρία εἰργάζοντο ἡ μία παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς ἄλλης καὶ χωρὶς σοφίαν πολλήν εἰς τὰς συνταγὰς τῶν σαλτσῶν των ἀνεπτύσσετο μετὰ τῶν ὁ μεγάλος δεσμός τῆς συμπαιδείας καὶ τῆς ἀλληλεγγύης, εἰς τὸν ὅποιον ὀφείλεται καὶ ἡ ἀγνή ἠθικὴ τῶν ὑπηρετῶν τῶν χρόνων ἐκείνων καὶ ἡ μεγάλη στοργὴ τῶν κυρίων των πρὸς αὐτάς. Ὁ τίτλος τῶν ὑπηρετῶν ἦτο τότε σχεδὸν ἀγνωστος καὶ αἱ ψυχοκόροι καὶ οἱ ψυχογυιοὶ πολὺ συχνὰ εἶχαν μερίδιον ἐπὶ τῆς περιουσίας τῶν ἀφεντικῶν των, ὅχι πολὺ κατώτερον τῶν ἰδίων των παιδιῶν.

Ἄλλ' ἀπὸ τότε τὰ πράγματα ἤλλαξαν πολὺ. Ὁ νέος βίος μεθ' ὅλον τὸ πνεῦμα τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἐλευθερίας ἀπὸ τὸ ὅποιον διαπνέεται, εἶχε τὴν ἀτυχήν ἰδέαν νὰ στενεύσῃ τὸν χῶρον τοῦ μαγειρείου, νὰ τὸ ἐξορίσῃ εἰς τὸ πλέον ἀπόκεντρον καὶ ἀπομεμακρυσμένον μέρος τοῦ σπιτιοῦ, νὰ τοῦ ἐξοικονομήσῃ ὅπως, ὅπως ὀλίγον φῶς—συχρότατα τὸ ἀφίνει ἡμισκότεινον—καὶ νὰ θέσῃ οὕτω φραγμοὺς δυσδιαβάτους μετὰ τὸ ὑπηρετικῶν προσωπικοῦ καὶ τῆς οἰκοδεσποίνης.

Ἀπὸ τότε ἡ ψυχοκόρος ἐγένετο μαγειρίσκι καὶ θαλαμηπόλοι, τὰ συμπερόντά των ἐχωρίσθησαν ἀπὸ τὰ τῆς οἰκογενείας καὶ σιγὰ, σιγὰ ἐδημιουργήθησαν εἰς κράτος ἐν κράτει, τοῦ ὁποίου ἡ σημερινὴ κατὰστασις κατέστη ἐπικίνδυνος, ἀπειλητικὴ καὶ ἐπιζήμιος διὰ τὴν ἡσυχίαν τῆς οἰκογενείας. Ἴδου πῶς ἐγενήθη τὸ σήμερον συζητούμενον μαγειρικὸν ζήτημα.

IBSEN

I'.

Εἰς τὴν Ἰταλίαν.

Ὁ Ibsen ἦλθεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, εἰς τὴν Ρώμην, καὶ ἔμεινε πολλὰ ἔτη. «Ἡ διαμονὴ εἰς τὴν Ρώμην—γράφει ὁ Αὐγουστος Ehrhard, εἰς ἕνα ἔργον του διὰ τὸν Ἐρρίκον Ibsen καὶ τὸ σύγχρονον θέατρον—παρήγαγε παράδοξα φαινόμενα εἰς τοὺς καλλιτέχνους τοῦ βορρᾶ. Διὰ νὰ μὴν ὀμιλήσωμεν διὰ τὸν νέον κόσμον τῶν σκέψεων, ὁ ὁποῖος ἀνοίγεται εἰς τὸ πνεῦμά των ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν πρωτεύουσαν καὶ ἀπὸ τὸ κλίμα, εἰς τὸ ὅποιον ἡ ζωὴ φαίνεται ἡσυχότερα, εἶνε ἄλλαι διάφοροι αἰτίαι, αἱ ὁποῖαι τοὺς κάμουν νὰ τροποποιῶν τὰς καλλιτεχνικὰς ἀρχὰς των. Ἀπὸ ρομαντικοὶ ὅπου ἦσαν, τὸ καθημερινὸν θέαμα τῶν μνημείων τῆς ἀρχαιότητος τοὺς μεταβάλλει εἰς κλασικοὺς. Ὑπὸ οὐρανὸν φωτεινὸν καὶ καθαρόν, ἔμαθον νὰ ἀγαποῦν τὴν ἀκρίβειαν, ἔχασαν τὴν συνήθειαν νὰ περιπλέκουν τὰ ἔργα των μετὰ τὸ σύνθετον ἐκείνο, κάτω ἀπὸ τὸ ὅποιον ἡ ἀλήθεια δὲν φαίνεται εἰλικρινῆς, ἠγάπησαν τὴν καθαρὰν καὶ πλαστικὴν ἀλήθειαν. Οὕτω τὸ ταξείδιον εἰς τὴν Ἰταλίαν ὠδήγησε τὸν Goethe εἰς εὐτυχῆ πρᾶγματισμόν, γεμάτον μετὰ βιβλίων νοήματα τάξεως καὶ ἀρμονίας.

Ἐὰν ὁ Ibsen ἀρχίζῃ νὰ γράφῃ δράματα θυμωστικῆς ἀκριβείας, λογικῆς, καὶ ἀπλότητος, τὰ ὁποῖα ἐνθυμίζουσι τὰς Ἑλληνικὰς τραγωδίας, εἶνε πιθανώτατον ὅτι τὸ χρεωστῆ εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν αὐτὴν τοῦ κλασικισμοῦ εἰς τὴν ὁποίαν ἔζη. Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι τὸ ρομαντικὸν πνεῦμα πρὶν νὰ ἐκλείψῃ, συνήθροισε διὰ τελευταίαν φοράν ὅλας τὰς δυνάμεις του, καὶ ἠθέλησε ν' ἀφήσῃ ὡς ἀποχαιρετισμὸν ἀποιοὺν περιεργον ἔργον εἰς τὸ ὅποιον ἡ βόρειος φωνητικὴ γελᾷ διὰ τὴν μεταβολὴν τὴν ὁποίαν ὑπέστη.

Ὁ Goethe ἔγραψεν εἰς τὴν Ρώμην μερικὰς ἀπὸ τὰς πλέον παραδόξους σελίδας τοῦ Φάουστ του. Ὁ Ibsen τὴν στιγμὴν τοῦ χωρισμοῦ του ἀπὸ τὴν ρομαντικὴν μοῦσαν, ἔγραψε τὸ ρομαντικώτερον ἔργον του, τὸ υπερβολικώτερον, ἀπὸ πρῶτην ἄποψιν, τὸ πλέον συγκεχυμένον, τὸ πλέον τολμηρῶς ἐναντίον μετὰ τὸ κλασικὸν γούστο : τὸν Peer Gynt.

Εἰς τὴν Ρώμην ἐπίσης ἔγραψε καὶ ἄλλα δύο ἔργα, εἰς τὰ ὁποῖα φαίνεται καλλίτερον ἢ ἀτομικότης του : τὸν Brand καὶ τὸν Αὐτοκράτορα καὶ Γαλιλαῖον

Πῶς εἰργάζεται.

Ὁ Ibsen ἐσυνείθισε νὰ ἐργάζεται διαρκῶς, χωρὶς διακοπὴν. Ἀπὸ τὰς ὀκτὼ τὸ πρῶτ' ἕως εἰς τὴν μίαν μετὰ μεσημβρίαν ἔγραφε, ἀφιερῶνων πολλοὺς μῆνας εἰς τὴν προπαρασκευαστικὴν ἐργασίαν, εἰς τὰς ἀναζητήσεις, καὶ τὰ σχέδια.

καὶ πολὺ ὀλιγώτερον καιρὸν εἰς τὴν τελειωτικὴν συγγραφήν τοῦ ἔργου.

«Ὅταν γράψω ἕνα ἔργον—ἔλεγε μίαν φοράν—αἰσθάνομαι μίαν λυπηρὰν ἐντύπωσιν· καὶ νομίζω ὅτι τὸ ἔργον αὐτὸ θὰ εἶνε τὸ τελευταῖον, ὅτι καὶ πηγάδι τοῦ νοῦ μου ἐστερεύεται, καὶ ὅτι δὲν ἔχω πλέον τίποτε νὰ εἶπω· ἀλλὰ πρὸς μετὰ τὴν μου ἐκπληξὴν καὶ χωρὶς τὴν ἄμεσον συνεργασίαν μου, νέον ὕλικόν συναζέται μέσα εἰς τὸ μυαλό μου καὶ ἀπασχολοῦμαι ἐκ νέου μετὰ ἀγωνίαν εἰς αὐτὸ καὶ βλέπω τὸ νέον ἔργον νὰ παρουσιάζεται ἐμπρὸς μου».

Καὶ πάντοτε ἔγραψε μετὰ ἡσυχίαν, διότι εἶχε εἰς τὸν νοῦν του ὀλόκληρον τὸ ἔργον, χωρὶς καμμίαν ἔλλειψιν.

Ἀπὸ τὴν Ρώμην ὅπου ἔμεινε πολλὰ ἔτη, ὁ Ibsen ἐπῆγε εἰς τὴν Δρέσδην καὶ τὸ Μόναχον καὶ ἔπειτα ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν Ρώμην. Πολὺ ἀργὰ ἀπεκατεστάθη εἰς τὴν Νορβηγίαν, ἡ ὁποία τὸν ἔκαμε νὰ ὑποφέρῃ τόσα καὶ ἐκεῖ, ὅπως εἰς τὸ παρελθόν, ἔγενεν ἐρημίτης, χωρισμένος ἀπὸ τὴν κοινωνίαν, ἐλεύθερος ἀπὸ κάθε νόμον. Ἡ ζωὴ του ἦτο ζωὴ ἐργασίας διαρκοῦς καὶ τὰ ρομαντικὰ ἔργα τῆς παρελθούσης ἐποχῆς ἠκολούθησε διαρκῆς σειρὰ νέων δραμάτων, τῶν ὁποίων ἡ εὐρεῖα πνευματικὴ ἀτμόσφαιρα κατέκτησε τὴν προσοχὴν τοῦ κόσμου καὶ διήγειρε συζητήσεις τρομεράς, ἀλλ' αἱ ὁποῖαι γενικῶς κατέληγον εἰς θαυμάσιον. Τῆς ἐποχῆς αὐτῆς εἶνε : τὸ σπῆτι τῆς Κούκλας. Οἱ Βρυκόλακες. Ἡ Ἀγριόπαπια. Ἡ Hedda Gabler, καὶ τὸ σκοτεινὸν ἐκείνον δράμα ὁ Κτίστης Solness, εἰς τὸ ὅποιον συμβολίζεται ἡ τραγικὴ ἀπελπισία ματαίου ἀνθρώπου πόθου πρὸς τὰ ὑψηλότερα καὶ ἀκόμη αὐτὴ ἡ ἀγωνία τοῦ μεγάλου σκεπτικιστοῦ, ὁ ὁποῖος ἔχει ὡς τελικὰς ἀληθείας, γνώμην πεσιμιστικὴν, ἡ ὁποία ταράσσει βαθέως τὸν ἀνγνώστην, τὸν περιπλανώμενον ἀνάμεσα εἰς τὰ σκόττα αὐτά, τὰ ὁποῖα φθάνουν ἕως τὸ τελευταῖον ὄριον μετὰ τῆς βιβλικῆς ἀληθείας καὶ τοῦ ἀγνώστου.

Ἄλλα ἔργα περισσότερο δημοτικὰ εἶνε : τὸ στήριγμα τῆς Κοινωνίας, ὁ Ἐχθρὸς τοῦ λαοῦ, ἡ Νεράιδα, ὁ Gian Gabriele Borkman κτλ., ἀλλὰ μετὰ τῶν φαίνεται ὅτι ὁ Ibsen ἐπροτιμοῦσε τὸν Κτίστην Solness, διότι εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ ἔλεγε ὅτι εἶχε βάλει περισσότερο ἀπὸ τὸν ἑκυτόν του.

Τὸ τελευταῖον ἔτος τοῦ XIX αἰῶνος εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ὁποίου βεβαίως ἔδωκε τὸ ὄνομά του, εἶδε νὰ γεννηθῇ τὸ τελευταῖον δράμα του, ὅταν οἱ νεκροὶ θ' ἀναστῆθουν σκοτεινὸν ἔργον τῆς ἰδικῆς του αἰσθητικῆς τοῦ ἀτόμου, τὸ ὅποιον φαίνεται ὡς φωτεινὸς σπασμὸς εἰς τὴν σκιά, ἡ ὁποία ὑπὸ τὰ φοβερά παθὴ φαίνεται πλέον πένθιμος, πλέον τραγικὴ.

Ἄλλὰ ὁ Ibsen, φωτεινὸν σημεῖον εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς σκέψεως τοῦ ἀνθρώπου, δὲν θὰ χαθῇ εἰς τὴν σκιά, ἀκόμη καὶ ὅταν καταβῇ εἰς τὸν τάφον. Ὅταν θὰ καταπαύσων αἱ μάχαι, καὶ ἡ κρίσις τῶν μεγάλων ἀρετῶν καὶ τῶν παραδόξων σφαλμάτων τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν εἰς τὸ ἔργον του, θὰ εἰσέλθῃ ὀριστικῶς εἰς τὴν δόξαν, ἡ ὁποία δὲν ἀμυρῶνεται.

Ὁ Ἐρρίκος Ibsen ἀπέθνηξε εἰς τὸ μεγκλείτερον σημεῖον τῆς δόξης του.

Ἐὰν πρὸ τινῶν ἐτῶν περὶ τὸ ἔργον του ἤρχισεν ἡ θαυμά-

δης κριτικὴ μετὰ τὰς ὑπερβολὰς ἐκείνων ὅπου τὸν ἐγκωμιάζουν, καὶ μετὰ τὰς εἰρωνείας τῶν ἀνοήτων, τὸ ἔργον του δὲν ἐγήρασε καὶ θὰ ἐπιζήσῃ αὐτοῦ.

Ὅταν ἐφάνη διὰ πρῶτην φοράν, μὰς ἐξέπληξε. Οἱ πλέον ἔτοιμοι νὰ τὸ θαυμάσουν ὡς κατὰ νέον δὲν ἠσθάνοντο συγκεχυμένως παρὰ δύσκεινον μυστηριώδη καὶ μεγάλην. Ποῖαν; Κανείς δὲν ἐγνώριζε νὰ τὴν ὀρίσῃ εἰς τὴν ἀρχὴν. Ἡ τὰ πάντα ἐρευνῶσα κριτικὴ ἐπλανήθη εἰς τὸν σκοτεινὸν συμβολισμὸν τοῦ ποιητοῦ. Τὰ δράματα τοῦ Ibsen ἐμελετώοντο ὡς αἰνίγματα. Οἱ ἔπικνοι καὶ αἱ κατηγορίαι δὲν ἀνεφέροντο παρὰ εἰς τὴν φόρμιν. Τώρα γνωρίζομεν κατὰ περισσώτερον τὸ ἔργον τοῦ Νορβηγικοῦ ποιητοῦ δὲν εἶνε πλέον μυστήριον, ἡ φιλοσοφία δὲν ταράσσει πλέον τὴν λογικὴν μᾶς μετὰ τὰς φαινομενικὰς ἀντιθέσεις τῆς. Ὁ Ibsen δὲν εὐρίσκειται πλέον ὑψωμένος εἰς τὰ νέφη ὡς Θεός, γνωρίζομεν τὴν δυνάμιν του—εἶναι ἡ βιβλικὴ πίστις εἰς τὴν παντοδυναμίαν τῆς ἀνθρωπίνης θελήσεως.

Ὁ Ibsen εἶνε ὁ ποιητὴς τοῦ νέου ἀνθρώπου, ὅχι ὁ ἐρημίτης, ὅχι ὁ ἄγιος, ὅχι ὁ ἐξουσιαστής, ἀλλ' ὁ ἐλεύθερος καὶ εἰλικρινῆς ἄνθρωπος, ὁ φωτισμένος μετὰ τὴν πλήρη συνείδησιν τοῦ ἑαυτοῦ του, τὴν ὁποίαν διδάσκει περισσότερο μετὰ τὰ ἔργα παρὰ μετὰ τὰ λόγια. «Τὰ λόγια—εὐρίσκωμεν εἰς τὸν Aarud—εἶνε ἡ γραμμὴ τὴν ὁποίαν ἀφίνει τὸ πλοῖον εἰς τὴν θάλασσαν, αἱ πράξεις τὸ αὐλάκι, τὸ ὅποιον χαράζει τὸ ἄροτρον εἰς τὸν ἄγρον».

Τὰ δράματα τοῦ Ibsen εἶνε δράματα τῆς ἀτομικῆς συνειδήσεως, τῆς καταθλιβομένης καὶ νικωμένης διὰ τῆς ὑπεροχῆς, τῆς περιληπτικῆς ἐξουσίας καὶ τῶν παραδόσεων· ἡ ἥρωικὴ πάλη τοῦ ἀτόμου διὰ τὴν ἐλευθερίαν του, ἐναντίον τῶν προλήψεων καὶ ἐθίμων. Ὁ Ibsen εἶνε ἐπαναστάτης. Ἡ ὀργὴ μετὰ τὴν ὁποίαν κτυπᾷ τὴν ὑποκρισίαν τοῦ τόπου του καὶ πληγώνει καὶ ἡμᾶς, εἶνε σκληρὰ καὶ ἀμετρος. Ἄλλ' ἀκριβῶς διὰ τὴν ὀργὴν αὐτὴν περισσότερο ἀνυψώνεται. Οὐδείς δὲν ἐτόλμα πρὸ αὐτοῦ νὰ ὑμνήσῃ τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν, καὶ αὐτὸς τὸ ἐτόλμησε καὶ δι' αὐτὸ ὑπῆρξεν ὁ νεώτερος καὶ τολμηρότερος τῶν νέων δραματικῶν ποιητῶν.

Τὸ δράμα του εἶνε ἥρωικόν, εἶνε τραγωδία καὶ ἀληθὴς τραγωδία τῆς ἐποχῆς μᾶς, πλήρης ἀπὸ τὰς τύχας μᾶς, κυριευμένη ἀπὸ μίαν δυνάμιν τυφλὴν καὶ ἀνίκητον, ὅπως ἡ Ἑλληνικὴ τραγωδία τοῦ Αἰσχύλου καὶ τοῦ Σοφοκλέους. Ἐνας σιδηρῶς νόμος ἐξακολουθήσεως κυριεῖ. Εἴμεθα οἱ διάδοχοι τῶν νεκρῶν· ἐκεῖνοι ζοῦν ἐντὸς μᾶς εἰς τὰ ἀρμονικὰ μᾶς ἐλαττώματα καὶ τὰς συνήθειας τῆς σκέψεως μᾶς. Εἴμεθα δένδρα τοῦ νεκροταφείου μετὰ τὰς ρίζας ἐντὸς τῶν τάφων. Πῶς ν' ἀπελευθερωθῶμεν ἀπὸ τὴν κληρονομικότητα, ἡ ὁποία μᾶς κατέχει, μετὰ τὰς ἰδέας, τὰ ἐλαττώματα καὶ τὰς προλήψεις;

Οἱ ἥρωες τοῦ Ibsen ὑποκύπτουν, ὅπως καὶ οἱ ἀρχαῖοι. Ἡ ἡμέρα τῆς ἀπελευθερώσεως δὲν ἦλθεν ἀκόμη. Ἡ νίκη τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου εἶνε ἀκόμη ἀδύνατος. Ὁ ποιητὴς ὀμιλεῖ διὰ τὸ ἰδεῶδες του ὡς διὰ κορυφὴν, εἰς τὴν ὁποίαν κανείς ἀκόμη δὲν ἐφθασεν. Αὐτὸς δὲν κρύπτει ὅτι ἡ φιλοσοφία του ὀδηγεῖ εἰς τὴν καταστροφὴν, ἀλλὰ δὲν τὴν ἀπαρνέεται δι' αὐτό. Ἡ πίστις του εἶνε ἀδιάσειστος, πιστεύει εἰς τὸν

θρίαμβον τῆς ἀτομικῆς αὐτῆς θελήσεως, ἡ ὁποία εἶνε ἡ δύναμις του, ἡ ἀγωνία του καὶ ἡ δόξα του Αἰ πηγαὶ τοῦ πνεύματός του εἶνε εἰς τὴν ἠθικὴν του ἐνέργειαν. Γράφει διὰ τὸ φέρουν καρπὸς τὰ ἔργα του καὶ εἶνε μεγάλος ποιητής, διότι εἶνε μεγάλος χαρακτήρ.

(Μετάφρασις **Εἰρήνης Νικολαΐδου**).

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

Τὸ Μόναχον

Οὐδέποτε κατὰ τὴν ζωὴν μου τῶν ταξιδιῶν ἠσθάνθη τὸσση συγκίνησιν, φθάνουσα εἰς μίαν νέαν καὶ ἀγνωστον πόλιν, ὅση καθ' ἣν στιγμὴν ἔφθασα εἰς τὸ Μόναχον. Εἰς τὴν φαντασίαν μου ἡ πόλις αὐτὴ εἶχε πολλὰ κοινὰ μετὰ τὴν ἀρχαίαν δόξαν καὶ αἰγλήν τῶν Ἀθηναίων, ἐσυγγένευσεν δὲ καὶ μετὰ τὴν ἱστορίαν τῆς νεωτέρας μας ἀναγεννήσεως. Μετὰ πραγματικὴν λοιπὸν εὐλάβειαν ἀνεζήτησαν τὰ κοινὰ σημεῖα τῆς ἀδελφότητος τῶν δύο πόλεων, εὐθὺς ὡς περὶ τὴν δεκάτην ὥραν τῆς νυκτὸς εὐρέθημεν εἰς τὴν ἠλεκτροφωτισμένην πλατεῖαν τοῦ σιδηροδρόμου.

Τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Λύκου, εἰς τὸ ὁποῖον κατήλθαμεν, κατὰ σύστασιν Ἀγγλίδος συνταξιδιωτῆδος καὶ τὸ ὁποῖον εὐρίσκειται ἀκριβῶς ἀπέναντι τοῦ σταθμοῦ, μετ' ἐξήγαγε γρήγορα ἀπὸ τὴν πλάνην τῶν ὀνειρώδων μου. Τὸ Μόναχον εἶναι μία ἀπὸ τὰς ὠραιότερας νεωτέρας πόλεις τοῦ κόσμου, χωρὶς ὅμως νὰ ἔχη εἰς τὴν καθόλου καὶ ἐκ πρώτης ἀπόψεως ζωὴν τίποτε τὸ κοινὸν οὔτε μετὰ τὰς παλαιάς, οὔτε μετὰ τὰς νέας Ἀθῆνας. Πρῶτον ἡ πόλις λάμπει ἀπὸ καθαρότητος, ἔχει εἰς βῆθρον καταπληκτικὸν ἀπλοποιήσει καὶ τελειοποιήσει ὅλα τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας καὶ τῆς εὐμαρείας, ἔχει τὴν εὐθυνοτέραν ζωὴν τοῦ κόσμου καὶ τὴν μᾶλλον ὀνειρευτὴν ἀσφάλειαν.

Εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Λύκου, ἐν εἶδος Μεγάλῃς Βρετανίας, ἐδειπνήσαμεν μετὰ κρῖα φαγητά, ὀρεκτικὰ, ὀμελέτες, φρούτα καὶ δὲν πιστεύω νὰ ἐπληρώσαμεν περισσύτερον ἀπὸ δύο—τρία φρ. καὶ αἱ δύο μαζή. Μὰς προσεφέρθη δὲ pension πρὸς ἑπτὰ περίπου φρ. τὴν ἡμέραν. Εἶναι ὀλίγον ἀκριβὰ μὰς εἶπεν ὁ χρυσοφορεμένος θυρωρὸς, ἀλλὰ ἔρχεσθε εἰς τὴν πλέον συγχυζομένην ἐποχὴν τοῦ Μονάχου. Ἐνεκα τῶν συνκυλιῶν τοῦ Wagner τὰ ξενοδοχεῖα ὅλα εἶναι γεμάτα ἀπὸ κόσμον.

Καὶ πραγματικῶς τὸ ξενοδοχεῖόν μας ἦτο γεμάτον κόσμον καὶ ὡς ἔπειτα ἀντελήφθη ὅλοι οἱ παρθερσίαντες εἶτε εἰς τὰς Ἰταλικὰς Ἀλπας, εἶτε εἰς τὸ Τυρόλον, εἶτε εἰς τὰ λουτρὰ τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Γερμανίας, εἶτε εἰς τὴν Ἑλβετίαν, τὸ Μόναχον εἶχαν ὀρίσει ὡς τέρμα τῶν ταξιδιῶν των.

Ἄν καὶ κουρασμένη ἀπὸ τὸ δεκάωρον σιδηροδρομικὸν ταξίδι, ὅμως δὲν ἐκοιμήθη ἄνευ ὅλην τὴν νύκτα. Ἦμιν ἐξαιρετικῶς συγκινηθήκαμεν. Εἶχα κυριευθῆ ἀπὸ τὴν ἀνησυχίαν τὴν ὁποῖαν γεννᾷ ἡ προσδοκία μιᾶς μεγάλης ἀπολύσεως, καὶ τὸ Μόναχον μὰς ἐπεφύλαττε πραγματικῶς ὅ,τι ἡμπορεῖ κενεῖς νὰ ποθήσῃ εἰς τὰ ὅρια τοῦ ἀπολύτως ὠραίου καὶ τοῦ τελείως καλοῦ. Ἐνας Περικλῆς τῶν νεωτέρων χρόνων, ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος ὁ Α'. κατώρθωσε νὰ συγκεντρώσῃ εἰς τὴν

μικρὴν τότε πρωτεύουσιν τῆς Βαυαρίας κάθε καλλιτεχνικὴν μεγαλοφυΐαν καὶ νὰ καταστήσῃ τὴν πρωτεύουσάν του ὄχι μόνον τὴν περισσύτερον καλλιτεχνικὴν καὶ ὠραίαν πόλιν τῆς Γερμανίας, ἀλλὰ ἴσως καὶ τοῦ κόσμου ὅλου.

Καὶ ὁ Λουδοβίκος αὐτός, ὁ καλλιτέχνης βασιλεὺς, ἦτο φυσικὸν νὰ ἔχη Ἑλληνικὴν ψυχὴν καὶ νὰ ὀνειρευθῆ τὴν ἀναγεννωμένην Ἑλλάδα καὶ τὰς ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τοῦ υἱοῦ του ἀνιδρομένους Ἀθηνας, ὡς τὴν φανταστικὴν πόλιν τῆς Ἀνατολῆς τοῦ μέλλοντος.

Μία πρὸς μίαν ἐπανήρχοντο εἰς τὴν μνήμην μου αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ ποιητοῦ βασιλέως πρὸς τὸν ἀτυχῆ Ὁθωνα, καὶ δὲν ὑπῆρχε γραμμὴ, καὶ δὲν ὑπῆρχε φράσις ἐκ τῆς ἀλληλογραφίας αὐτῆς, ἡ ὁποία νὰ μὴν ἐπιστοποῖε τὴν λατρείαν αὐτὴν πρὸς τὸ ἰδανικὸν παρελθὸν καὶ τὸν ἀγῶνα καὶ τοὺς πόθους καὶ τὰ ὄνειρα διὰ τὴν ἀνάστασίν του. Μία πρὸς μίαν αἱ ἀφηγήσεις τῆς μακαρίτιδος καὶ σεβαστῆς φίλης καὶ συνεργάτιδος κ. Πηνελόπης Παπαηλιοπούλου, ἡ ὁποία εἶχε γνωρίσει ἐκ τοῦ πλησίον τὴν Βαυαρικὴν Αὐλήν, καὶ ἡ ὁποία εἶχε παρκαστῆ εἰς τὰς ἐκρήξεις τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, τὰς ὁποίας ἐγεννοῦσαν τὰ γράμματα αὐτὰ εἰς τὰς εὐγενεῖς ψυχὰς τῶν πρώτων βασιλέων τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ ἡ συγκίνησίς μου μετεβάλλετο εἰς λύπην καὶ ἀδημονίαν, ὅταν ἐσκεπτόμην ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ ὠραία ὄνειρα καὶ οἱ μεγάλοι πόθοι καὶ ἡ φανταστικὴ στοργὴ ἐπληρώθησαν μετὰ νόμισμα τόσον κίβδηλον, καὶ ὅτι σήμερον οἱ ἀτυχεῖς βασιλεῖς μας, οἱ πολιτογραφηθέντες πρῶτοι Ἑλληνας πολῖται, ἐκοιμῶντο τὸν ἀνήσυχον ὕπνον τῶν ἐξορίστων, ὄχι ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τῶν Ἀθηναίων καὶ πλησίον εἰς τὴν σκιάν τοῦ Παρθενῶνος, ἀλλὰ εἰς αὐτὸ τὸ Μόναχον, λησμονημένοι καὶ ἀδικημένοι.

Μεθ' ὅλην τὴν ἀϋπνον νύκτα ἐσηκώθημεν ὅμως πολὺ πρῶτ. Εἰς τὸ Μόναχον καιρὸς δι' ἀνάυπνους δὲν ὑπῆρχε. Εἶχαμεν δέκα ἡμέρας μόνον εἰς τὴν διάθεσίν μας καὶ εἶχαμεν τόσα νὰ κάμωμεν, τόσα ὠραία πράγματα νὰ ἀπολύσωμεν. Εἰς τὰς ἐνέκ εὐρισκόμεθα εἰς τὸ ὠραῖον καὶ νοικοκυρευμένον σπιτάκι τῆς ἀγαπητῆς συνεργάτιδος δος Μαρίας Πινελῆ. Μετὰ τὰς πρώτας στιγμὰς τῆς γνωριμίας ἡ καλὴ φίλη ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσίν μας ὡς ξενιστὴς πολυτίμος καὶ ὡς οἰκονομολόγος πρωτίστως τάξεως. Εἶχεν ἤδη διαφόρους pensions ὑπ' ὀψιν, μὰς ἔφερε εἰς δύο ἐξ αὐτῶν, ἐξελέξαμεν τὴν ἐπὶ τῆς Schelling-Strasse ἀριθ. 70 εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα. Διὰ δωμάτιον καὶ προῖον πρὸγευμα ἐπληρώναμεν δύο ἡμισυ φρ. τὴν ἡμέραν. Ὅταν ἐτρώγαμεν καὶ μεσημέρι καὶ βράδυ ἄλλα δύο ἡμισυ, ὅταν μόνον τὸ μεσημέρι ἐν ἡμισυ καὶ ὅταν μόνον τὸ βράδυ ἐν.

Ἡ Pension αὐτὴ ἦτο κατὰ ἰδεῶδες ὡς καλὴ, νόστιμη καὶ ἐκλεκτὴ κουζίνα. Ἡ κυρία καὶ ἡ κόρη τῆς, τὰ πλέον εὐχάριστα καὶ συμπαθητικὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἡμπορεῖ νὰ ὀνειροπολήσῃ κανεὶς ὡς συντρόφους καὶ ὡς ἀμφιτρόφους. Τίποτε τὸ βαρὺ καὶ τὸ ὑγκῶδες καὶ τὸ ἀκομψόν, ἀπὸ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα μὰς ἔχουν συνειθίσει οἱ συνήθεις Γερμανικοὶ τύποι. Ἀλλὰ καὶ τίποτε κοινὸν μετὰ τὰς ἐπιτηδεύσεις καὶ τὰς ληστρικές διαθέσεις τῶν Γαλλίδων ὁμοτέγων των. Ἡ μητέρα μία ὠραία κυρία, πολὺ λευκὴ καὶ πολὺ ἀρχοντικὴ μετὰ ἄσπρα

τῆς μαλλιά καὶ μετὰ τὸ μακρὸν τῆς κομψῶν φόρεμα. Εὐθύμως, χαριτωμένη, φιλόξενος καὶ περιποιητικὴ ὑπὸ τὴν κυρίαν τῆς λέξεως σημασίαν, εἴλωσεν εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τὰς συμπαθείας μας. Ἡ κόρη λεπτή, ζωηρά, νόστιμη, κομψούλα, μετ' ὅλας τὰς μαγειρικὰς ἀσχολίας τῆς, καὶ μεθ' ὅλας τὰς ἐκτὸς τοῦ οἴκου φροντίδας. Καὶ αἱ δύο ὠραῖοι τύποι ἐργασίας, αὐταπαρνήσεως καὶ ἀφοσιώσεως. Ὁ σύζυγος παρκαλυτικὸς πρὸ δεκαετίας εἶχεν ὅλην τὴν περιποίησιν καὶ τὴν νοσηλείαν ἀπὸ γυναῖκα καὶ κόρη, αἱ ὁποῖαι μετὰ μίαν μόνον ὑπὲρτραν κατώρθωσαν νὰ διευθύνουν καὶ συντηροῦν τὴν Pension Hansa, εἰς τὴν ὁποῖαν οἱ ξένοι ἀνήρχοντο κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν μαθημάτων εἰς τριάντα. Πάντοτε περιποιημένοι, πάντοτε τακτικαί, χωρὶς τίποτε νὰ προδίδη τὰς πολλὰς ἀσχολίας των, χωρὶς καμμίαν ἀταξίαν, καμμίαν ἀνωμαλίαν εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς λειτουργίας τοῦ σπιτιοῦ.

Εὐρισκόμεθα εἰς ὀλίγων βημάτων ἀπόστασιν ἀπὸ τὰς πινακοθήκας καὶ τὰς γλυπτοθήκας τὰς φημισμένας τοῦ Μονάχου, αἱ ὁποῖα φυσικὰ θὰ μὰς ἀπησχόλουν πολὺ. Ἄλλως τε ἡ νεωτέρα ζωγραφικὴ, ἡ ὁποία εἰς τὸ Μόναχον ἔχει εἰπεῖ τὴν τελευταίαν τῆς λέξιν στολίξει προκλητικώτατα τοὺς ἐξωτερικοὺς τοίχους τεσσάρων συνεχῶν μεγίστων οἰκοδομῶν, αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται ἀπέναντι εἰς τὰ παρὰ θύρὰς μας. Εἶναι ἡ γραπτὴ παλαιὰ ἱστορία τοῦ βασιλικοῦ οἴκου τῆς Βαυαρίας, τὴν ὁποῖαν ἕνας φανταστικὸς θαυμαστής καὶ λάτρης των ἐζωγράφισεν εἰς τὰ ἐπὶ τῆς Schelling Strasse συνεχόμενα μέγαρά του.

Ἡ πρώτη ἡμέρα μας φυσικὰ διατίθεται εἰς ἕνα περίπατον ἀνὰ τὴν πόλιν, ὅπως σχηματίζομεν γενικὴν ἰδέαν περὶ αὐτῆς. Ἡ ἐντύπωσις εἶναι ἀνωτέρα ἀπὸ ὅ,τι ἐπεριμέναμεν νὰ ἴδωμεν. Τάξις, ἀρμονία καὶ ὠραιότης παντοῦ. Οἱ δρόμοι, αἱ οἰκοδομαί, τὰ πάρκα, οἱ περίπατοι, τὰ θέατρα, ὅλα τέλεια, ὅλα νοικοκυρευμένα. Τὸ ἐπικρατοῦν πνεῦμα τῆς καθαρότητος καὶ τάξεως φαίνεται καὶ εἰς τὰς ἐλαχίστας λεπτομερείας. Ὁ καιρὸς δροσερώτατος, ὁ οὐρανὸς γαλανός, διαυγής, ὠραῖος.

Ἀπὸ τὸν περίπατον αὐτὸν τῆς πρώτης ἡμέρας, ἰδικιτέραν ἐντύπωσιν μὰς ἀφῆκεν ἡ ὁδὸς Μαξιμιλιανῶν, ἡ μεγαλειότερα, ὑποθέτομεν καὶ ὠραιότερα τοῦ Μονάχου, τὴν ὁποῖαν ὁ βασιλεὺς Μαξιμιλιανὸς προώρισε διὰ τὰ ὠραιότερα ἔθνη καὶ ἰδρύματα τῆς νεωτέρας ἀρχιτεκτονικῆς. Παλάτια πολυτελῶς χρησιμεύοντα εἰς δημοσίας λειτουργίας, ἀγάλματα, μουσεῖα, μέγαρον ἰδιωτικὰ, καὶ ὡς κορωννὴς ὅλων εἰς τὸ τέλος τοῦ δρόμου ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου καὶ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ Ἰσάρ τὸ Μαξιμιλιανῶν τεράστιον ἐκπαιδευτικὸν οἰκοδόμημα, εἰς τὸ ὁποῖον οἱ Γερμανοπαῖδες συμπληροῦν τὴν ἐκπαίδευσίν των.

ΕΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΙΩΒΙΛΑΙΟΝ

Ἰωβιλία γυναικεῖα εἶναι πράγματα σπάνια, ὅταν μάλιστα δὲν ἀναφέρονται εἰς πρόσωπα γεννώμενα πλησίον ἐνός θρόνου, κατὰ τὸ πολὺ, ἐνδοξοῦ καὶ κραταιοῦ. Ἀλλ' ὑπάρχουν γυναικεῖς ὀλίγαι, ἐξαιρετικῶς προνομιούχοι καὶ ἀπὸ τὴν φύσιν

προικισμέναι, ἰδρύουσαι μόναι τῶν χρυσοῦς θρόνους ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀνέρχονται καὶ πλέκουσαι μετὰ τὰ ἴδια τῶν χεῖρα διὰ ἀδήματ, μετὰ τὰ ὁποῖα τὰς στεφανώνει τὸ θαυμαζόν αὐτὰς κοινόν.

Μιὰς τοιαύτης γυναικὸς τὸ ἰωβιλιαῖον ἐωρτάσθη πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἰωβιλιαῖον δόξης καὶ θριάμβου, τὸ ὁποῖον διωργάνωσαν ἡ Ἀγγλικὴ κοινωνία ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν ἐπισήμων τῆς χώρας ἀρχῶν.

Ἐορτάζουσα εἶναι ἡ δραματικὴ καλλιτέχνης μίς Ἑλλεν Τέρου, ἡ ἐρμηνεύτρια τῶν γυναικείων τύπων τοῦ Σαίξπηρ, ἐν εἶδος Σάρας Βερνάρ τῆς Ἀγγλίας, εἰς τὴν ἐορτὴν τῆς ὁποίας ἔλαβε μέρος ὅλον τὸ ἄνθος τοῦ καλλιτεχνικοῦ καὶ φιλολογικοῦ κόσμου τῆς Ἑυρώπης καὶ Ἀμερικῆς. Τὸ ποσὸν τὸ συλλεθὲν διὰ δῶρον πρὸς τὴν καλλιτέχνιδαν ὑπερέβη τὰς ἐξήντα χιλιάδας σελίνια, ἡ ἐορτὴ δὲ τῆς πεντηκονταετηρίδος τῆς συνεκέντρωσεν εἰς κοινὸν γεῦμα τὸ ἄνθος τῆς Ἀγγλικῆς κοινωνίας τῶν γραμμάτων, τῶν ὠραίων τεχνῶν καὶ τῆς πολιτικῆς.

Ἡ ἀπέραντος αἴθουσα τῆς Βικτωρίας εἶχε μεταβληθῆ εἰς πικράδεισον, θρόνος δὲ ἀληθῆς ἀπὸ ἐκλεκτὰ καὶ σπάνια ἄνθη εἶχεν ὑψωθῆ διὰ τὴν ἐορτάζουσαν, ἡ ὁποία μέσα εἰς τὰ ἄνθη, μετὰ ὅλην τὴν προκεχωρημένην ἡλικίαν τῆς, ὡμοιάζεν ὡς νύμφη μυθικῶν χρόνων. Πρόεδρος τοῦ γεύματος καὶ τῆς ἐορτῆς ἐν γένει ἦτο ὁ ὑφυπουργὸς τῶν Ἀποικιῶν τῆς Ἀγγλίας Οὐίνστον Τσώρτσιλ, ὁ ὁποῖος ἐν μέσῳ ἐπευφημιῶν καὶ χειροκροτημάτων ἐπλεξεν τὸν ἐνθουσιώδη τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἐορτάζουσας.

Εἶναι δύσκολον, εἶπε, νὰ εὕρω νέους τίτλους ἐπαίνων καὶ ἐγκωμίων, τοὺς ὁποῖους νὰ προσθέσω εἰς τοὺς ὕμνους, οἱ ὁποῖοι ψάλλονται δύο ἐβδομάδες τώρα καὶ ἀπὸ τὸν Ἀγγλικὸν καὶ ἀπὸ τὸν ξένον τύπον διὰ τὴν ἐορτάζουσαν. Θὰ συλλέξω μόνον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἀπὸ τὸν ἀνθοσπαρμένον δρόμον τῆς καλλιτεχνικῆς τῆς ζωῆς τὰ ὠραιότερα καὶ πλέον εὖοσμα ρόδα, μετὰ τὰ ὁποῖα θὰ στολίσω τὴν ἀνθοδέσμη μου.

Ἡ Ἑλλεν Τέρου ἐνεσαρκώθη τόσον καλὰ εἰς τὰς γυναικας τοῦ Σαίξπηρ, ὅστε νὰ ὑπερβῆ σχεδὸν καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον εἰς ἔμπνευσιν καὶ φυσικότητα. Καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ μεγάλου ποιητοῦ λαμβάνει μέρος εἰς τὴν ἐορτὴν αὐτὴν ψυχῆς ἀδελφῆς, μετὰ τὴν ὁποῖαν τόσον βαθέως ἐκοινωνήσεν καὶ διὰ τῆς ὁποίας ἡ δόξα καὶ ἡ ἀθανασία ἐπορεύθησαν δρόμον βέβαιον καὶ ἀσφαλῆ.

Τὸν ὑφυπουργόν, ὁ ὁποῖος ἐν ἐκτάσει ἐνδιέτριψεν εἰς τοὺς ρόλους, τοὺς ὁποῖους ἰδικιτέρας ἡ μίς Τέρου ἐδημιούργησε, διεδέχθησαν πολλοὶ ἄλλοι ῥήτορες, εἰς τοὺς ὁποῖους ἡ ἐορτάζουσα ἀπήντησε μετὰ πολλὴν εὐφυΐαν.

«Εἶναι ἡ πρώτη φορά, εἶπεν, ὅπου ὀμιλῶ, χωρὶς ἄλλοι νὰ μοῦ ἐτοιμάσουν τὸν λόγον μου, διότι τὴν φορὰν αὐτὴν ὑπαγορεύει τὰ λόγια μου ἡ εὐγνωμονοῦσα καρδιά μου. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι, ἐνθουσιωμένη, τὰ ὠραία λόγια τοῦ Σαίξπηρ, χάνω ἰλιγγίαι τὰ ἴδικά μου, διότι ἄλλως διατελῶ ἀκόμη καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς συγκινήσεως τῆς ρητορικῆς εὐγλωττίας τοῦ προεδρεύοντος. Ἐάν ἤμην τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἐπά-

νω εις την σκηνήν, τὸ πρᾶγμα θὰ ἦτο διαφορετικόν. Ἄλλ' ὁ κ. ὑφυπουργὸς εἶναι πολὺ νέος διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἐλπίς νὰ συγκριθῇ εἰς τὸ συνειθισμένον αὐτὸ βῆμα μου μὲ μίαν γραίαν ὡς ἐμέ, ἢ ὁποία κατήντησε βάρος τῆς γῆς καὶ ἢ ὁποία ὄλον αὐτὸν τὸν καιρὸν θέτει εἰς τὸν ἐαυτὸν τῆς τὴν ἐρώτησιν: Μὰ τί ἔκαμα ἐπὶ τέλους διὰ νὰ ἀξίζῃ νὰ γίνεταί τὸσος λόγος διὰ τὸ ἄτομόν μου! Καὶ ἡ ἀπάντησις εἶναι, ὅτι οἱ τιμῶντες με, τιμοῦν εἰς ἐμέ καὶ τὴν μνήμην τοῦ μεγάλου Ἑρβιγγ, τοῦ ὁποίου τὸ φῶς περιέβαλλε καὶ ἐμέ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν κοινῶν ἀγώνων μας. Ὅπως δὴποτε ὅ,τι πλημυρεῖ τὴν στιγμὴν αὐτὴν τὴν ψυχὴν μου καὶ ὅ,τι δὲν θὰ σθεσθῇ ποτε ἀπὸ αὐτὴν εἶναι ἡ εὐγνωμοσύνη πρὸς ὅλους Ἄγγλους καὶ ξένους, οἱ ὁποιοὶ τόσον πανηγυρικὰ ἐώρτασαν τὴν ἡμέραν αὐτὴν, ἢ ὁποία ἐλπίζω νὰ μὴ εἶναι ἡ τελειωτικὴ τῆς καλλιτεχνικῆς δράσεώς μου».

(Ἀνταπόκρισις)

Μαίην Δίξον.

Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ ΤΟΥ DE AMICIS

Ἦως ἐφάνετο ὅτι ἐπλησιάζαμεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν! Ὑπῆρχε ζωνόρτης ἀσυνήθης. Ὅλων τὰ πρόσωπα ἦσαν χρωπά. Τὰ ρωσικὰ νήπια ἀνεσκίρτων περίξ τῆς μητρὸς των, ἀναφωνοῦντα τὸ ἀρχαῖον ρωσικὸν ὄνομα τῆς Στκμπούλ. — Ζαβογορόδ, Ζαβογορόδ! — Διερχόμενος πλησίον τῶν διαφόρων ὀμίλων, ἤκουσα προφερόμενα τὰ ὀνόματα Γαλατᾶ, Πέρραν, Σκούταρι, Βουγιούκ—δερὲ, Θεραπειά, ἄτινα ἔλαμπαν ἐν τῇ φαντασίᾳ μου, ὡς οἱ πρῶτοι σπινθήρες μεγάλου πυρο-

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΤΟ ΦΛΩΡΙ

Ἦτο εἰς τὸ βάθος τοῦ Ροῖτου εἰς τὰ περίχωρα τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, κατὰ τὴν ἐποχὴν ὅπου θερίζουν τὸν σανόν, κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ φυλλῆραι εἶνε γεμάται με ἄνθη μυρωδάτα καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ κεράσια εἶνε ὄριμα. Ἐπεριπατοῦσα εἰς ἓνα περιβόλι γεμάτο καρποφόρα δένδρα, συντροφευμένη με μίαν ὡραίαν νέαν, τὴν ἀνεψιὰν τοῦ κυρίου τοῦ κτήματος. Τὸ περιβόλι ἦτο καταπράσινον καὶ εἶχε κερασιές, μηλιές καὶ διάφορα ἄλλα δένδρα, ἐγείτονε δὲ με ἓνα μεγάλο δάσος, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἐζοῦσαν χιλιάδες πουλιά. Ἡ σύντροφός μου ἦτο μία ὡραία κόρη τῆς αὐτῆς ἡλικίας μ' ἐμέ: εἰκοσι ἑτῶν, φρέσκα, χαριτωμένη, με χεῖλια κόκκινα με μάτια μαῦρα πολὺ ζωηρά καὶ μαλλιά καστανά. Ἐγνωρίζομεθα μόνον ἀπὸ τὴν προτεραιάν, ἀλλὰ εἰς τὴν ἐξοχὴν, δύο νέοι, γρήγορα γίνονται φίλοι. Ὁ δροσερὸς πρωϊνὸς ἀέρας, ὁ φωτεινὸς ἥλιος, ἡ ὡραία μουρουδιὰ τοῦ κομμένου χόρτου ἢ ὁποία μᾶς ἤρχετο ἀπὸ τοὺς ἀγρούς μᾶς εἶχεν κάμει διαχτυκούς καὶ ἐπεριπατοῦσαμεν ἀνάμεσα εἰς τὰ δένδρα συνομιλοῦντες ὡς δύο καλοὶ φίλοι. Ἐκεῖνῃ εὐθυμοτάτῃ περιέρχοντο, ἐρωτῶσα δι' ὅλα· ἐγὼ, πλέον δειλὸς, ρωμαντικὸς, ἐκρυβῆ ὑπὸ ἀδέξιον ἐξωτερικὸν αἰσθημα, τὸ ὁποῖον ἐγεννᾶτο ἐντός μου καὶ δὲν ἐζήτουσε παρὰ τὴν περιστασιν νὰ ἐκδηλωθῇ.

Ἐνῶ ἐπεριπατοῦσαμεν ἤσυχα, ἤκουσαμεν ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ φύλλα ἓνα ἄσμα πουλιοῦ—ἓνα τραγοῦδι τὸ ὁποῖον δὲν εἶχε παρὰ τρεῖς φράσεις πικρὸν συντόμου, ἀλλὰ γλυκυτάτας καὶ ἐκφραστικὰς. Δὲν ἤδυνάτο νὰ παρομοιασθῇ καλλίτερον παρὰ μὲ ἤχον χρυσοῦ αὐλοῦ. Ἦτο μελωδία πλήρης καὶ καθαρὰ, ἐνωμένη με χάριν ἡδυπαθῆ.

τεχνήματος ἐτοίμου ν' ἀναφλεχθῇ. Καὶ αὐτοὶ οἱ ναῦται ἦσαν εὐχαριστημένοι, ὅτι ἐπλησιάζαμεν πρὸς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου καθὼς ἔλεγαν, λησμονοῦνται ὅλοι αἱ ἀνίαι τῆς ζωῆς. Καὶ ἐπὶ τῆς πρώρας μεταξὺ τοῦ λευκοῦ σωροῦ τῶν σαρκικῶν ἐπεκράτει ἔκτακτος κίνησις.

Οἱ νοηλεῖς καὶ ἀπαθεῖς μουσουλμάνοι ἔβλεπαν ἤδη διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς φαντασίας νὰ κυματίζουσιν εἰς τὸν ὀρίζοντα τὰ φανταστικὰ διχρήματα τῆς Οὐμμελουιά, τῆς μητρὸς τοῦ κόσμου, «τῆς πόλεως» κατὰ τὸ Κοράνιον, «τῆς ὁποίας τὸ ἐν πλευρὸν βλέπει πρὸς τὴν γῆν καὶ τὰ δύο πρὸς τὴν θάλασσαν». Ἐνόμιζες, ὅτι τὸ πλοῖον καὶ ἄνευ τῆς κινητηρίου δυνάμεως τοῦ ἀτμοῦ θὰ προέβαιεν ὠθούμενον ὑπὸ τῆς ὀρμῆς τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ τῶν ἀνυπομονησιῶν, ὅσκι ἐπάλλοντο ἐπὶ τῶν σανίδων του. Ἐνίοτε στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ θυφράκτου ἔβλεπα εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μοι ἐφάνετο τότε ὅτι μυρζικὸν φωνὰν συγκεχυμέναν ἐλάλουν πρὸς με μετὰ τοῦ μωμουρισμοῦ τῶν ὑδάτων. Ἦσαν αἱ φωναὶ ὄλων, ὅσοι με ἠγάπων, καὶ μοι ἔλεγαν:

Ἠγγαίνε, τέκνον μου, ἀδελφέ μου, φίλε μου! Ἠγγαίνε ν' ἀπολαύσῃς τὴν Κωνσταντινούπολιν σου.

Μόνον περὶ τὸ μεσονύκτιον οἱ ἐπιβάται ἤρχισαν νὰ κατὰβαίνουσιν ἀπὸ τὸ κατὰστρωμα. Ὁ φίλος μου καὶ ἐγὼ κατέβημεν τελευταῖοι, διότι δὲν μᾶς ἦτο εὐχάριστον νὰ κατὰβῶμεν καὶ κλείσωμεν ἐντός τεσσάρων τοίχων χαράν, διὰ τὴν ὁποίαν μᾶς ἦτο στενὴ καὶ αὐτὴ ἡ περιφέρεια τῆς Προποντίδος. Καταβαίνοντες, ἤκουσαμεν τὴν φωνὴν τοῦ πλοίαρχου—Νὰ σηκωθῆτε πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου—μᾶς εἶπεν, ἐπιφαινομένη ἐπὶ τοῦ ἀνωφλίου τῆς κλίμακος—ἄποιος ἀργήσει, λέγω καὶ τὸν ρίπτουν εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἡ νέα ἐστάθη διὰ νὰ τὸ ἀκούσῃ καλλίτερα.

— Ποῦ εἶνε αὐτὸ τὸ πουλί, τὸ ὁποῖον τραγοῦδεῖ τόσον ὡραία; με ἠρώτησε.

— Εἶνε τὸ φλωρι.

— Ἀλήθεια; καὶ πῶς εἶνε αὐτὸ τὸ φλωρι, . . . Ποτέ μου δὲν τὸ εἶδα.

Τῆς ἐξωγράφισα τὸ πουλάκι αὐτὸ, με λόγια, ὅσον ἡμπόρεσα καλλίτερα. Ἀγαπᾶ πολὺ νὰ τρώγῃ κεράσια, ἔχει τὸ στήθος κίτρινον ζωηροῦ χρώματος, με πτερὰ μαῦρα καὶ τὴν οὐρὰν μαύρην καὶ κίτρινην, τὸ ράμφος κόκκινον, δυνατὸν καὶ πολὺ σχισμένον, τὰ μάτια του εἶνε μεγάλα, στρογγυλά, κόκκινα ὡς κεράσια, καὶ ἐκφράζουν τὴν λαίμαργίαν του, τὸ μικρὸ μαῦρον μουστάκι του τονίζει τὴν ἐπικούριον αὐτὴν φυσιογνωμίαν. Τῆς ἐπρόσθεσα ὅτι μᾶς ἔρχεται ἀπὸ τὰ θερμὰ κλίματα, κατὰ τὴν ἐποχὴν ὅπου ἀρχίζουν τὰ κεράσια νὰ ὀριμάζουσιν, καὶ ὅτι κατοσκευάζει τὴν φωλεάν του ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ κλαδιὰ τοῦ δένδρου, μίαν φωλεάν μαλακτῆν, πλεγμένην ἀπὸ χορταράκια καὶ ἀπὸ ὑφάσματα ἀράχνης, κρεμασμένην σὺν κούνια μεταξὺ δύο κλάδων με λεπτὰ καὶ στερεὰ κρεμάσματα, καὶ ἢ ὁποία κινεῖται με τὴν παραμικρὰν πνοὴν τοῦ ἀέρος, καὶ τοῦτο προσθέτει ἀκόμη μίαν εὐχαριστήσιν εἰς τὴν χαριτωμένην αὐτὴν κατοικίαν.

— Τὸ ζουμι τῶν κερασιῶν — ἐξηκολούθησα, τὰ προδιαθέτει εἰς τρυφερότητα, καὶ ὅταν μεθυσθῶν πλέον ἀπὸ αὐτὸ μέσα εἰς τὴν μαλακτῆν αὐτῶν φωλεάν με τὰς ρυθμικὰς κινήσεις ἐκφράζουν τὸν ἔρωτά των πρὸς τὴν σύντροφόν των.

Ἡ λεπτομέρεια αὐτῆ ἔκαμε τὴν ὡραίαν κόρην νὰ γελάσῃ.

— Ὡ! πόσον ἤθελα, εἶπε, νὰ ἔβλεπα ἓνα φλωρι!

— Δὲν εἶνε εὐκολόν, ἀπεκρίθη, διότι τὸ λαίμαργον αὐτὸ πουλί εἶνε φυσικὰ ροβιτισαίρικο καὶ δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ πλησιάζῃ. Δυνάμεθα ὅμως νὰ δοκιμάσωμεν. Καὶ πιασμένοι ἀπὸ τὸ χέρι, ἐπερ-

Ἀπειλὴ πλέον περιττὴ δὲν ἔγεινεν ἀπὸ κατὰβολῆς κόσμου. Δὲν ἔκλεισα μάτι. Πιστεύω δέ, ὅτι ὁ νεκρὸς Μωάμεθ ὁ Β', κατὰ τὴν περιφροσιν ἐκαίην νύκτα τῆς Ἀδριανουπόλεως, καθ' ἣν ἐχάλασε τὴν στρωμνὴν του, κνιωδῶς στρεφόμενος ἐπ' αὐτῆς, διότι ἐταράττετο ἀπκύστως ὑπὸ τῶν ὀπτασιῶν τῆς πόλεως τοῦ Κωνσταντινοῦ, δὲν ἔκαμε τόσας στροφάς, ὅσας ἐγὼ ἐν τῇ κλίνῃ μου ἐντός τῶν τεσσάρων ἐκείνων ὥρων τῆς προσδοκίας. Διὰ νὰ κατευνάσω τὰ νεῦρά μου, ἐδοκίμησα ν' ἀριθμῶ εἰς τὰ χίλια, νὰ προσηλώσω τὸ βλέμμα εἰς τὰς λευκὰς στεφάνας, ὅσας τὸ ὕδωρ θερμαίμενον ἐπὶ τοῦ πλοίου, ἀνήγειρε περίξ τῆς θυρίδος τοῦ θλακμάκου μου, νὰ τερετίζω τραγοῦδικα ρυθμίζων αὐτὰ πρὸς τὸν μονότονον ἤχον τῆς μηχανῆς τοῦ ἀτμοπλοίου· ἀλλὰ τὰ πάντα εἰς μάτην. Εἶχα πυρετόν, ἠσθάνομην ἐκλείπουσαν τὴν ἀναπνοὴν μου, καὶ ἡ νύξ μοι ἐφάνετο ἀτελεύτητος. Μόλις εἶδα φωτὸς ἀμυδρὰν ἀκτῖνα καὶ ἀνεπήδησα. Ὁ Ἰούτζ ἦτον ἤδη ὄρθιος. Ἐν ἀκρῇ ἐνεδύθημεν καὶ με τρία πηδήματα ἀνέβημεν εἰς τὸ κατὰστρωμα.

Ἀνάθεμα τὴν ὀμίχλην. Ὀμίχλη πυκνὴ κατεκάλυπτε τὸν ὀρίζοντα πανταχόθεν· ἐφάνετο δ' ἐπικειμένη βροχὴ. Τὸ μέγα θέαμα τοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν εἰσπλοῦ ἦτο χαμένον, ἢ πλέον διάπυρος ἡμῶν ἐπιθυμία ἀπετύγχανε, τὸ ταξείδιον με μίαν λέξιν ἐμακταιοῦτο. Ἐμεινα ἄνκυδος.

Τὴν στιγμὴν ἐκαίην ἐπεφάνη ὁ πλοίαρχος ὑπομειδιῶν κατὰ τὸ σύνθηρος. Μόλις μᾶς εἶδε, καὶ ἐνόησε, κτυπῶν δ' ἡμᾶς ἐπὶ τῶν ὤμων διὰ τῆς χειρὸς, μᾶς εἶπε μετὰ φωνῆς παρηγορητικῆς: Τίποτε, τίποτε, μὴ τρομάξετε, κύριοι. Ἐξ ἐκνυτικῆς εὐλογησάτε καὶ τὴν ὀμίχλην αὐτὴν. Ἐνεκα τῆς ὀμίχλης ἢ εἰσοδὸς μᾶς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἔσεται ὠραιοτέρα.

πατούσαμεν με προσοχὴν ἐπάνω εἰς τὰ πλέον πυκνὰ χέρτα, ἐφθάσαμεν εἰς τὴν μεγάλην κερασιὰν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἤκούετο τὸ μελωδικὸν τραγοῦδι. Μόλις εἶχαμεν φθάσει πλησίον τοῦ δένδρου καὶ τὸ ἄγριον πουλάκι ἐπέταξε· ἀλλ' ἠδυνήθημεν νὰ ἴδωμεν ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ φύλλα τὸ εὐκίνητον σῶμά του καὶ τὰ μυροκίτρινα πτερὰ του τὰ ὁποῖα ἐκινεῖτο φεύγον πρὸς τὸ δάσος.

Ἐμείναμεν πλησίον τῆς κερασιᾶς με τὰ χεῖρά ἐνωμένα με τὰ μάτια σηκωμένα πρὸς τὸ δένδρον ἀνάμεσα εἰς τὰ φύλλα τοῦ ὁποίου ἔλαμπον οἱ ὄριμοι καρποὶ. Ἦσαν κεράσια κίτρινοκόκκινα σαρκώδη πολὺ ὀρεκτικὰ. Μία ἀνεμόσκαλα ἦτο ἀκουμισμένη ἐπάνω εἰς τὸν κορμὸν τοῦ δένδρου.

— Ἐὰν ἐπηγαίναμεν νὰ πάρωμεν τὴν θέσιν ὅπου εἶχε τὸ φλωρι; εἶπεν ἐκεῖνῃ, ἀφίνοσα τὸ χέρι μου. Καὶ ἀπὸ ἐμάξυσε τὰ φορέματά της με τὴν ἐκκίνησιν ἤρχισε ν' ἀνδραίνῃ, καὶ ἀπὸ κάτω διέκρινε τὰ μικροῦτσικα ποδαράκια της καὶ τὸ τιανταφυλλί ριγῶτόν φόρεμά της. Εἰς τὸ μέσον ἐστάθη, ἐγύρισε πρὸς ἐμέ καὶ με μειδίαμα πονηρὸν εἶπε:

— Ἐ! λοιπόν, ἔλατε καὶ σεῖς.

— Δὲν μοῦ ἔλειπεν ἡ ὄρεξις, ἀλλὰ δὲν ἐτολμοῦσα ν' ἀνέβω χωρὶς νὰ με προσκαλέσῃ. Τὴν ἠκολούθησα κόκκινίζων καὶ μετ' ὀλίγον εὐρέθημεν εἰς τὴν καρδιὰ τοῦ δένδρου καὶ οἱ δύο.

Ἡ θέσις ἦτο πολὺ εὐχάριστος, ἂν ὄχι τόσον ἀναπαυτικὴ εἰς κάθε κίνησιν ὅπου ἐκάμαμεν, τὸ χέρι της καὶ τὰ μαλλιά της ἤγγυζαν τὸ μάγουλό μου, καὶ ἐγελοῦσε ἐνῶ ἐγὼ εἶχα ὄρος γελοῖον καὶ προσποιημένον. Τέλος ἐπιστάθηκε με τὸ ἓνα χέρι ἀπὸ τὸν κορμὸν τοῦ δένδρου, καὶ ἐκάθησε, με τὰ πόδια κρεμασμένα, ἐπάνω εἰς ἓνα ὀριζόντιον κλάδον. Ἐκαμα τὸ αὐτὸ καὶ εὐρέθημεν ὁ ἕνας κοντὰ εἰς τὸν ἄλλον, κινούμενοι ἐλαφρὰ ἀπὸ τὸν ἐλαστικὸν κλάδον. Μόνον ἐγὼ δὲν

Μετὰ δύο ὥρας θὰ ἔχωμεν λαμπρὰν γαλήνην. Δότε πίστιν εἰς τὸν λόγον μου.

Ἦσθάνθη ὅτι μοι ἐπανάρχετο ἡ ζωὴ. Ἀνέβημεν εἰς τὴν γέφυρον. Ἐπὶ τῆς πρώρας οἱ Τούρκοι ὄλοι ἐκάθητο σκυροποδητεῖ ἐπὶ τῶν ταπήτων των, με τὸ πρόσωπον ἐστραμμένον πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἐντός ὀλίγων λεπτῶν ἐξῆλθον καὶ ὄλοι οἱ ἄλλοι ἐπιβάται, ὠπλισμένοι με διόπτρας παντὸς σχήματος καὶ παραταχθέντες εἰς μακρὰν σειρὰν ἐστηρίθησαν ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ θυφράκτου ὡς ἐπὶ τοῦ κιγκλιδῶματος ἐξώστου θεάτρου. Ἐπνεεν αὔρα δροσερὰ· οὐδεὶς ὠμίλει. Ὅλοι οἱ ὀφθαλμοὶ ἐστράφησαν κατὰ μικρὸν πρὸς τὸ βόρειον παράλιον τῆς Προποντίδος. Ἀλλὰ τίποτε δὲν ἐφάνετο ἀκόμη.

Ἡ ὀμίχλη ἐν τούτοις δὲν ἐσχημάτιζε πλέον εἰμὴ ὑπόλευκον ταινίαν εἰς τὸν ὀρίζοντα, ὑπεράνω δὲ αὐτῆς ὁ οὐρανὸς ἔλαμπεν αἴθριος καὶ χρυσορράχης. Ἐμπρὸς μᾶς καὶ δεξιόθεν τῆς πρώρας ἀνεφάνετο συγκεχυμένως τὸ μικρὸν ἀρχιπέλαγος τῶν ἐννέα νήσων τῶν Πριγκήπων, τῶν Δημονήσων τῶν ἀρχαίων ὅπου ἀπήρχετο καὶ διετριβε χάριν τέρψεως ἡ Αὐλὴ ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν, σήμερον δὲ ἀπέρχονται πρὸς συνέντευξιν οἱ κάτοικοι τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Μόνον δὲ μετὰ παρέλευσιν μιᾶς ὥρας, ἀφ' ὅτου εἴμεθα ἐπὶ τῆς πρώρας, φάνεταί . . . Ἄλλ' εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐννοήσῃ τις κλῶς τὴν περιγραφήν τῆς εἰσοδου εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐὰν δὲν ἔχῃ καθαρὰν ἰδέαν τοῦ σχηματισμοῦ τῆς πόλεως ταύτης. Ἄς φαντασθῇ ὁ ἀναγνώστης, ὅτι ἔχει ἐνώπιον του τὸ στόμιον τοῦ Βοσπόρου, τὸ στενὸν δηλ. τῆς θλακῆσης ἐκεῖνο, ὅπερ διαχωρίζει τὴν Ἀσίαν ἀπὸ τῆς Εὐρώπης, καὶ συνενώ-

εἶχα, ὅπως ἐκαίην, κανένα στήριγμα διὰ νὰ κρατοῦμαι, ἢ μᾶλλον, τὸ μόνον στήριγμα τὸ ὁποῖόν μοι προτεφερέτο ἦτο ὁ ὠμός της ἢ ἡ μέση της, ἀλλ' ἡ ἀπαίσια δειλία μου με ἐμποδισε νὰ τὸ χρησιμοποήσω. Πόσον τότε ἐρθνοῦσα τὴν ἐλαφρότητα καὶ ἐλαστικότητα τοῦ μικροῦ πουλιοῦ, τὸ ὁποῖον τόσον ἀγαποῦσε τὰ κεράσια! Καὶ τὸ ὁποῖον ἐγνωρίζε νὰ μένῃ με ἰσορροπία, ἐπάνω εἰς τοὺς κλάδους, καὶ ἡ ὑποχρέωσις αὐτὴ νὰ μένῃ ἐκεῖ ὑψηλὰ μεταξὺ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς δὲν τὸ ἐνοχλοῦσε, οὔτε διὰ νὰ εὐχαριστῇ τὴν λαίμαργίαν του, οὔτε νὰ εἶνε εὐχάριστος! Ὅσον καὶ ἂν κινή ὁ ἀέρας τὸ δένδρον δὲν τοῦ κάμνει καμμίαν αἰσθησιν καὶ δὲν χάνει δι' αὐτὸ οὔτε τὴν ὀρεξιν οὔτε τὴν ἐξυπνάδα του.

Δὲν ἠδυνάμην νὰ εἶπω τὸ ἴδιον διὰ τὸν ἐαυτὸν μου, ἂν καὶ εἶχα τόσον ἐξαίρετον συντροφίαν. Ἦσθάνομουν ὅτι ἤμουν περισσότερον ἀδέξιος ἀπὸ πρὶν καὶ δὲν ἤμουν εὐχαριστημένος. Δὲν ἐφάνετο νὰ τὸ εἶχε παρατηρήσει καὶ ἔτρωγε χαρούμενη τοῦ καρπούς τοὺς ὁποίους ἠδύνατο νὰ φάσῃ με τὸ χέρι της ἢ με τὰ χεῖλῃ της.

— Εἶνε ὡραία ἐδῶ, εἶπε σιγὰ, δὲν εὐρίσκατε ὅτι εἴμεθα σὺν τὸ φλωρι, με τὴν σύντροφον του, μέτῃ εἰς τὴν κρεμαστὴ φωλεά του; Κατέβαλα πολλοὺς κόπους διὰ νὰ κρατηθῶ ἐπάνω εἰς τὸν κλάδον. Ἐπειτα ἀπὸ πέντε λεπτά, ἔκαμα μίαν ἀπρόσπεκτον κίνησιν καὶ ἔπεσα ἡλιθίως κάτω.

Ἐξερράγῃ εἰς γέλωτος, ἔπειτα, ἀφοῦ ἐγέμισε τίς τσέπες της κεράσια, κατέβη καὶ ἐκαίην.

Ἦμουν φοβερὰ θυμωμένος με τὸν ἐαυτὸν μου, καὶ σχεδὸν χωρὶς νὰ ὀμιλῶμεν, ἐτοιμάθημεν νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸ σπίτι, ἐνῶ τὸ φλωρι, με τὸ παθητικὸν ἄσμα του ἐφάνετο ὡς νὰ εἰρωνεύετο τὴν δειλίαν μου.

André Theuriet

(Κατὰ μετάφρασιν Εἰρ. Νικολαΐδου)

νει τὴν θάλασσαν τοῦ Μακμαρά μετὰ τὴν Μαύρην Θάλασσαν. Οὕτως ἰστάμενος ἔχει δεξιὰ μὲν τὴν Ἀσιατικὴν, ἀριστερὰ δὲ τὴν Εὐρωπαϊκὴν παραλίαν, ἐντεῦθεν μὲν τὴν ἀρχαίαν Θράκην, ἐκείθεν δὲ τὴν ἀρχαίαν Ἀνατολήν. Προχωρῶν, δηλαδὴ εἰσπλέων εἰς τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος πορθμῶν, ἔχει ἀριστερὰ μὲν, εὐθὺς ἄμα παραπλεύσῃ τὸ στόμιον τοῦ πορθμοῦ, κώλπον, εἴτε ὄρμον στενωτάτον, ὅστις συνονοῦται κατ' ὄρθην σχεδὸν γωνίαν πρὸς τὸν Βόσπορον καὶ παρεισδύει ἱκανὰ μίλια εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν ξηράν, καμπτόμενος ὡς κέρως βοός· ἐντεῦθεν δὲ καὶ τὸ εὐώνυμον Χρυσῶν Κέρως, ἢ κέρως τῆς ἀφθονίας, ἐπειδὴ εἰς εὐτὸ συνέρρου ὡς λιμένα τοῦ Βυζαντίου, τὰ πλοῦτη τριῶν ἡπείρων. Εἰς τὴν γωνίαν τῆς Εὐρωπαϊκῆς γῆς, ἣτις βρέχεται ἔνθεν ὑπὸ τῆς Προποντίδος, ἔνθεν δὲ ὑπὸ τοῦ Χρυσῶν Κέρως, ὅπου ἔκειτο ἄλλοτε τὸ ἀρχαῖον Βυζάντιον, ὑψοῦται σήμερον ἐπὶ ἑπτὰ λόφων ἡ Σταμπούλ, ἡ τουρκικὴ πόλις. Ἐπὶ δὲ τῆς ἐτέρας γωνίας, τῆς βρεχομένης ὑπὸ τοῦ Χρυσῶν κέρως καὶ τοῦ Βοσπόρου, ὑψοῦται ὁ Γαλατῆς καὶ τὸ Πέραιν αἱ φραγκικαὶ πόλεις. Κατ' ἀντικρὺ δὲ τοῦ στομίου τοῦ Χρυσῶν Κέρως, ἐπὶ τῶν λόφων τῆς ἀσιατικῆς παραλίας, κείται ἡ πόλις Σκούταρι (ἦτοι ἡ Χρυσούπολις). Ὅ,τι λοιπὸν ὀνομάζομεν Κωνσταντινούπολιν εἶνε σύνολον τριῶν μεγάλων πόλεων, δικεχωρισμένων μὲν ὑπὸ τῆς θαλάσσης, ἀλλὰ κειμένων τῶν μὲν δύο καταντικρὺ ἀλλήλων, τῆς δὲ τρίτης καταντικρὺ τῶν δύο πρώτων, καὶ τὸσον πλησίον πρὸς ἀλλήλας, ὥστε ἐξ ἐκάστης τῶν τριῶν ἀκτῶν φαίνονται εὐδικριτῶς αἱ οἰκίαι τῶν δύο ἄλλων, ὅπως περι-που ἀπὸ τῆς ἐτέρας εἰς τὴν ἐτέραν ὄχθην τοῦ Σηκουάνα ἢ τοῦ Ταμέσεως, καθ' ὃ μέρος ἀπέχουσιν οἱ ποταμοὶ οὗτοι μά-λιστὰ ἀπ' ἀλλήλων ἐν Λονδίῳ καὶ Παρισίῳ. Ἡ γλῶσσα δὲ τοῦ τριγώνου, ἐφ' οὗ κείται ἡ Σταμπούλ, συνεστραμμένη πρὸς τὸ Χρυσῶν Κέρως, εἶνε ἡ περιδότητος ἄκρη τοῦ Σαραγίου ἀποκρύπτουσα μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ εἰσπλέοντος ἐκ τῆς Προποντίδος τὴν θέαν τῶν δύο ἀκτῶν τοῦ Χρυσῶν κέρως, ἦτοι τοῦ μεγαλειότερου καὶ ὠρι-οτέρου μέρους τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Πρώτος ὁ πλοίαρχος ἀνεκάλυψε διὰ τοῦ ἐξεσηκωμένου ναυ-τικῆς τοῦ βλέμματος τὴν πρώτην ἀμυδρὰν ἀκτῖνα τῆς Σταμπούλ.

Δύο Ἀθηναῖκι δεσποινίδες, ἡ ῥωσικὴ οἰκογένεια, ὁ ἄγγλος ἱερεὺς, ὁ Γούγκ καὶ ἄλλοι, οἵτινες ἐπλέομεν διὰ πρῶ-την φορὰν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἰστίμεθα συνεσφιγμένοι περὶ κῦτος, σιωπηλοὶ καὶ ἀνοφελῶς καταπονοῦντες τοὺς ὀφθαλμοὺς μας μετὰ τὴν θέαν τῆς ὀμίχλης, ὅτε ἐκεῖνος ἐξέτενε τὴν χεῖρα ἀριστερὰ πρὸς τὸ Εὐρωπαϊκὸν παράλιον, καὶ ἀνε-φώνησε:—Κύριοι ἰδοὺ ἡ πρώτη ἀμυδρὰ ἀκτίς.

Ἦτο σημεῖον λευκόν, ἡ κορυφὴ μνηκρῆ ὑψηλοτάτου, οὕτι-νος τὸ κατώτερον μέρος ἔμενεν ἀκόμη ἀδιόρατον. Ὅλοι κα-τήθουναν πρὸς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο τὰς διόπτρας των, καὶ ἤρ-χισαν νὰ βολιδοσκοποῦν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὸ μικρὸν ἐκεῖνο ρῆγμα τῆς ὀμίχλης. Τὸ ἀτμόπλοιον διέπλεε ταχέως. Μετά-τινα λεπτὰ πλησίον τοῦ δικριθέντος μνηκρῆ διαφάνεται ἀθέ-βαία τις κηλὶς, κατόπιν δύο, μετέπειτα τρεῖς, καὶ ἀκολούθως πλειότεραι, αἵτινες κατ' ὀλίγον ἐσχηματίζοντο εἰς οἰκίας καὶ ἡ σειρά ὀλονέν ἐξετείνεται.

Ἐνώπιον ἡμῶν καὶ πρὸς τὰ δεξιὰ ἡ ὀμίχλη κατεκάλυπτεν ἀκόμη τὰ πάντα. Τὸ μέρος δὲ τῆς Σταμπούλ, ὅπερ μέχρι τοῦδε ἀπεκλύπτετο βαθμηδόν, ἦτο τὸ ἐκτεινόμενον ἐπὶ τέσ-σρα περίπου ἰταλικά μίλια κατὰ τὴν βόρειον παραλίαν τῆς Προποντίδος, ἀπὸ τῆς Ἀκρας τοῦ Σαραγίου μέχρι τοῦ Ἐπτα-πυργίου (ἑπτὰ Κουλέδων). Ἄλλ' ὀλόκληρος ὁ λόφος τοῦ Σε-ραγίου ἦτον ἀκόμη κεκαλυμμένος.

Ὅπισθεν δὲ τῶν οἰκιῶν ἀπεκαλύπτοντο βαθμηδόν καὶ ἀλλεπαλλήλως οἱ μνηκρῆδες ὕψιστοι καὶ κατάλευκοι καὶ αἰ-κορυφαὶ αὐτῶν φωτιζόμενοι ὑπὸ τοῦ ἡλίου καὶ ροδόχροι. Κάτωθεν δὲ τῶν οἰκιῶν ἤρχιζον ν' ἀποκαλύπτονται τὰ ἀρ-χαῖα κατεστραμμένα τείχη, φέροντα κατὰ διαλείμματα ἴσα μεγάλους πύργους, οἵτινες σχηματίζουσι πέριξ τῆς πόλεως ζώνην ἀδιάκοπον, καθ' ἣς θραύονται τὰ κύματα τῆς θαλάσ-σης. Ἐντὸς βραχέος χρόνου ἀπεκλύφθη μέρος τῆς πόλεως ὡσεὶ δύο μίλια μακρὰν· ἀλλὰ διὰ νὰ εἶπω τὴν ἀλήθειαν τὸ θέαμα οὐδαμῶς ἦτο ἄξιον τῆς προσδοκίας μου. Εὐρισκό-μεθα εἰς τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ὁ Λαμακρῆνος ἀπηύθυνε πρὸς ἐαυτὸν τὴν ἐρώτησιν:— Αὐτὴ εἶνε ἡ Κωνσταντινούπολις;— καὶ ἀντεκράχθη;— Ποία ἀπάτη! Οἱ λόγοι ἦσαν ἀκόμη ἀποκρυμμένοι, μόνον τὸ παράλιον ἦτο καταφανές, αἱ οἰκίαι συναπετέλουν μίαν καὶ μόνην σχοινοτενῆ σειρὰν, ἡ δὲ πόλις ἐφαίνετο ὀλόκληρος ὀμακλή καὶ ἐπίπεδος. — Πλοίαρχε, ἀνέ-κραξέ καὶ ἐγὼ, αὐτὴ εἶνε ἡ Κωνσταντινούπολις;— Ὁ πλοίαρχος μ' ἐκράτησε σφιγκτὰ διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς καὶ ἐκ-τείνων τὴν ἄλλην ἐνώπιόν του: "Ἀνθρωπε ὀλιγόπιστε! ἀνε-φώνησεν, ἰδὲ ἐπὶ νῶ ἐκεῖ! Εἶδον, καὶ κορυφὴ ἐκπλήξεως με διέφυγε.

Σικὰ ἀπέραντος, ὄγκος ἐλαφρὸς καὶ ὕψιστος συγκεκλυμμέ-νος ἀκόμη ὑπὸ πέπλου ἀτμῶδους, ἀνυψοῦτο πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐκ τῆς κορυφῆς ὑψώματρός, καὶ ἀνεκυκλοῦτο ἐνδύξως εἰς τὸν ἀέρα μεταξὺ τεσσάρων μνηκρῶν ὑπερυψήλων καὶ ραθινῶν, ὧν αἱ κορυφαὶ ἐσπινθηροβόλουν πρὸς τὰς πρώτας ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου. —Santa Sofia! ἀνέκραξε νύκτης τις· ἡ ἐτέρα δὲ τῶν δύο Ἀθηναίων δεσποινίδων εἶπε χαμηλῆ τῆ φωνῆ: Ἁγία Σοφία! Οἱ τοῦρκοι τῆς πρώτης ἐσηκώθησαν ὄρθιοι.

Κατὰ μετάφρασιν

Ἁμαλία Σ, Βάλδν.

ΣΥΝΤΑΓΗ

Πιλάφι. Βάζεις καλὸν ρύζι εἰς χλιαρὸν νερὸν 2 ὥρας. Ἐπει-τα τὸ πλύνεις 2 φορὰς μετὰ χλιαρὸν νερὸν καὶ τὸ ρίπτεις εἰς κατα-ρόλαν εἰς τὴν ὁποίαν ἔχεις ζουμί κρέατος ἢ ὄρνιθος. Δύο ποτήρια ζουμί, ἓνα ποτήρι ρύζι. Ἀφοῦ πάρει βράσιν προσθέτεις μίαν κουτα-λιάν καλὸ βούτυρο, κατὰ προτίμησιν φρέσκο καὶ τὸ βάζεις ἐπάνω εἰς δυνατὴν φωτιὰν διὰ 10 λεπτά. Ἐπειτα τὸ βάζεις εἰς τὸν φούρ-νον νὰ στεγνώσῃ ἕως δέκα λεπτά καὶ τὸ συνοδεύεις μετὰ σάλτσαν κρέατος.

ΠΙΑΝΟ, πολὺ καλόν, ἐνοικιάζεται εἰς συμφέρουσαν τιμὴν. Πληροφορίαι εἰς τὸ γραφεῖον μας.

ΤΥΠΟΙΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ